DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

15. december 2004 *

I sag C-272/03,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF, indgivet af Bundesfinanzhof (Tyskland) ved afgørelse af 13. maj 2003, indgået til Domstolen den 24. juni 2003, i sagen:

Hauptzollamt Neubrandenburg

mod

Jens Christian Siig, som driver virksomhed under firmanavnet »Internationale Transport« Export-Import,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, R. Silva de Lapuerta, og dommerne C. Gulmann og R. Schintgen (refererende dommer),

* Processprog: tysk.

generaladvokat: A. Tizzano
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Jens Christian Siig ved Rechtsanwalt F. Bähring

— den italienske regering ved I.M. Braguglia, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato G. de Bellis

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved J.C. Schieferer, som befuldmægtiget,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 670, litra p), og artikel 718, stk. 3, litra d), i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2454/93 af 2. juli 1993 om visse gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EØF)

nr. 2913/92 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT L 253, s. 1, herefter »gennemførelsesforordningen«).

2 Anmodningen er blevet forelagt under en sag mellem Jens Christian Siig, som driver virksomhed under firmanavnet »Internationale Transport« Export-Import (herefter »Jens Christian Siig«), og Hauptzollamt Neubrandenburg (herefter »Hauptzollamt«) angående inddrivelse af told og merværdiafgift (herefter »moms«) ved indførsel.

Retsforskrifter

3 Artikel 137 i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT L 302, s. 1, herefter »toldkodeksen«) bestemmer:

»Proceduren for midlertidig indførsel giver mulighed for, at ikke-fællesskabsvarer kan anvendes i Fællesskabets toldområde med fuldstændig eller delvis fritagelse for importafgifter og uden at være undergivet handelspolitiske foranstaltninger, når de er bestemt til at blive genudført i uforandret stand, bortset fra varernes normale værdiforringelse som følge af brug.«

4 Toldkodeksens artikel 141 har følgende ordlyd:

»De tilfælde, hvor proceduren for midlertidig indførsel med fuldstændig fritagelse for importafgifter kan benyttes, samt de særlige betingelser herfor, fastlægges efter udvalgsproceduren.«

5 Toldkodeksens artikel 204, stk. 1, bestemmer:

»Toldskyld ved indførsel opstår:

a) når en af de forpligtelser, der opstår ved en importafgiftspligtig vares midlertidige opbevaring eller ved anvendelse af den toldprocedure, som varen er undergivet, misligholdes, eller

b) når en af betingelserne for en vares henførsel under den pågældende toldprocedure eller for indrømmelse af nedsat eller nul-importafgift på grund af dens anvendelse til særlige formål ikke er opfyldt,

i andre end de i artikel 203 omhandlede tilfælde, medmindre det godtgøres, at en sådan misligholdelse ikke har haft reelle følger for det korrekte forløb af den midlertidige opbevaring eller den pågældende toldprocedure.«

6 Toldkodeksens artikel 239, stk. 1, har følgende ordlyd:

»Godtgørelse af eller fritagelse for import- eller eksportafgifter kan indrømmes i andre situationer end dem, der er omhandlet i artikel 236, 237 og 238,

— og som fastlægges efter udvalgsproceduren

— og som skyldes omstændigheder, hvor den berettigede ikke har gjort sig skyldig i urigtigheder eller åbenbar forsømmelighed. De situationer, hvor denne bestemmelse finder anvendelse, samt de nærmere procedureregler herfor fastlægges efter udvalgsproceduren. Godtgørelsen eller fritagelsen kan undergives særlige betingelser.«

7 Gennemførelsesforordningens artikel 670 bestemmer:

»I dette kapitel forstås ved:

[...]

e) *erhvervsmæssig brug:* anvendelse af et transportmiddel til befordring af personer mod betaling eller industriel og kommerciel transport af varer, hvad enten dette sker mod betaling eller ej

[...]

p) *intern trafik:* transport af personer eller varer, der optages, henholdsvis lastes inden for Fællesskabets toldområde for at blive sat af, henholdsvis losset inden for samme område.«

8 I gennemførelsesforordningens artikel 718 bestemmes følgende:

»1. Proceduren for midlertidig indførsel finder anvendelse på køretøjer til erhvervsmæssig brug.

2. I denne artikel forstås ved »køretøjer«: alle vejkøretøjer, herunder påhængsvogne, som kan tilkobles sådanne køretøjer.

3. Med forbehold af stk. 4 gives der adgang til den i stk. 1 omhandlede procedure for midlertidig indførsel på betingelse af, at køretøjerne:

[...]

d) udelukkende anvendes til transport, der begynder eller slutter uden for Fællesskabets toldområde.

[...]

5. De i stk. 1 omhandlede køretøjer kan på de i stk. 3 fastsatte betingelser forblive i Fællesskabets toldområde i det tidsrum, der er nødvendigt til gennemførelse af de opgaver, for hvilke der er ansøgt om midlertidig indførsel, såsom befordring, afsætning og optagning af passagerer, transport, losning og lastning af gods samt vedligeholdelse.

[...]

7. Som undtagelse fra stk. 3:

[...]

c) kan køretøjer til erhvervsmæssig brug anvendes i intern trafik, når gældende bestemmelser på transportområdet, bl.a. vilkårene for adgang til og udøvelse af transporterhvervet indeholder mulighed herfor.«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

9 Jens Christian Siig driver en speditionsvirksomhed i Polen som enkeltmandsvirksomhed og råder over tre sættevognstrækkere. Bundesministerium für Verkehr, Bau- und Wohnungswesen gav den 25. maj 2000 Jens Christian Siig tilladelse til at drive international godstrafik mellem Tyskland og Polen samt tilladelse til transittrafik gennem Tysklands område med en sættevognstrækker med det polske registreringsnummer GWN 3247. Datoen for indrejse blev i tilladelsen fastsat til den 4. juni 2000, som losningsplads blev angivet Viborg i Danmark, datoen for hjemrejse var den 6. juni 2000, og Polen var fastsat som losningsland.

10 Sættevognstrækkeren og sættevognen med det polske registreringsnummer VB 4064 kom ind på Fællesskabets toldområde den 4. juni 2000. De transporterede varer var bestemt for en aftager i Danmark. Efter at varerne var blevet afleveret, blev sættevognen den 6. juni 2000 lastet med varer i Flensborg (Tyskland), som var bestemt for en virksomhed med hjemsted i Warszawa (Polen). Den 7. juni 2000 blev sættevognen parkeret på et område, der tilhører firmaet Agroservice i Penkun (Tyskland), og sættevognstrækkeren med det polske registreringsnummer GWN 3247 forlod Fællesskabets toldområde uden sættevognen med retning mod Polen. Den 8. juni 2000 kom en anden sættevognstrækker med det polske registreringsnummer SML 3525 ind på Fællesskabets toldområde. Denne sættevognstrækker overtog den pågældende sættevogn og transporterede den den 9. juni 2000 via toldstedet Eberswalde (Tyskland) til Warszawa, hvor varemodtageren modtog lasten den 12. juni 2000.

11 Hauptzollamt fastslog ved afgiftsansættelse af 18. august 2000, på grundlag af en vurdering af værdien af sættevognstrækkeren med det polske registreringsnummer GWN 3247, at Jens Christian Siig skulle betale told på 2 240 DEM og en

importomsætningsafgift på 2 598,40 DEM, fordi der den 7. juni 2000 var gennemført en varetransport inden for Tysklands område. Da Jens Christian Siigs klage over denne afgiftsansættelse blev afvist, anlagde han sag ved Finanzgericht. Finanzgericht gav medhold i sagen med den begrundelse, at Jens Christian Siig ikke havde tilsidesat nogen af de forpligtelser, der følger af toldbestemmelserne om midlertidig indførsel, ved, at den pågældende sættevognstrækker og sættevogn var blevet ført særskilt over grænsen til Fællesskabets toldområde.

12 Efter Finanzgerichts opfattelse havde Jens Christian Siig overholdt gennemførelsesforordningens artikel 718, stk. 3, litra d), idet der ved vurderingen af lovligheden af den omhandlede aktivitet skulle tages udgangspunkt i den varetransport, som transportmidlet blev anvendt til. I henhold til gennemførelsesforordningens artikel 670, litra p), skal der ved »intern trafik« nemlig forstås transport af varer, der lastes inden for Fællesskabets toldområde for at blive losset inden for samme område. Sættevognstrækkeren blev med sættevognen anvendt med henblik på dels at gennemføre en transport, der blev indledt uden for Fællesskabets toldområde og afsluttet inden for dette område, dels at gennemføre en transport, der blev indledt inden for Fællesskabets toldområde og afsluttet uden for dette område. Den omstændighed, at sættevognen blev parkeret i to dage på et område i Penkun, afbrød kun kortvarigt gennemførelsen af den midlertidige indførsel.

13 Hauptzollamt har iværksat »revisionsanke« af denne afgørelse og har gjort gældende, at udgangspunktet for vurderingen i modsætning til, hvad Finanzgericht har fastslået, bør være det konkrete transportmiddel og ikke det sted, hvor de transporterede varer losses til slut. En sættevognstrækker bliver på grund af sin konstruktion losset ved, at sættevognen tømmes for varer, eller at den med varer lastede sættevogn kobles fra sættevognstrækkeren. Det er korrekt, at det i nærværende sag kun var transporten med sættevogn, der blev afbrudt. Sættevogns-

trækkeren blev imidlertid losset i Penkun og er således blevet anvendt i strid med gennemførelsesforordningens artikel 718, stk. 3, litra d).

14 Da Bundesfinanzhof fandt, at den tvist, der verserede for den, nødvendiggjorde en fortolkning af gennemførelsesforordningen, udsatte den sagen og forelagde Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal [gennemførelsesforordningens] artikel 718, stk. 3, litra d), sammenholdt med artikel 670, litra p), [...] fortolkes således, at de forbyder, at en sættevognstrækker, som er registreret uden for Fællesskabets toldområde, anvendes til transport af en sættevogn fra et sted inden for Fællesskabets toldområde, hvor sættevognen er blevet lastet med varer, til et andet sted inden for Fællesskabets toldområde, hvor sættevognen alene parkeres for senere at blive transporteret til en varemodtager uden for Fællesskabets toldområde med en anden sættevognstrækker?«

Om det præjudicielle spørgsmål

15 Med henblik på besvarelse af det forelagte spørgsmål skal det først bemærkes, at gennemførelsesforordningens artikel 718, stk. 3, litra d), er indeholdt i punkt a), der har overskriften »Vejtransportmidler«, i underafdeling 1, »Tilfælde, hvor der kan bevilges midlertidig indførsel med fuldstændig fritagelse, og betingelserne herfor«, i afdeling 3, »Midlertidig indførsel af transportmidler«, i kapitel 5 med overskriften

»Midlertidig indførsel«, hvorimod forordningens artikel 670 er indeholdt i afdeling 1, med overskriften »Almindelige bestemmelser«, i nævnte kapitel 5.

16 Heraf følger, at gennemførelsesforordningens artikel 718 må anses for en særregel (lex specialis) i forhold til forordningens artikel 670, hvorfor førstnævnte bestemmelse har forrang for den anden i de situationer, som den specifikt regulerer, dvs. anvendelsen af proceduren for midlertidig indførsel på et transportmiddel som det i hovedsagen omhandlede.

17 Det skal herefter bemærkes, at gennemførelsesforordningens artikel 718, stk. 3, litra d), bestemmer, at det, for at proceduren for midlertidig indførsel kan finde anvendelse på et vejtransportmiddel, er afgørende, at vejtransportmidlet udelukkende anvendes til transport, der begynder eller slutter uden for Fællesskabets toldområde.

18 Det fremgår derfor, at anvendelse af proceduren for midlertidig indførsel direkte afhænger af, at der med det pågældende køretøj gennemføres en helt bestemt transport, nemlig en transport, der omfatter overskridelse af den ydre grænse til Fællesskabets toldområde med nævnte køretøj og de transporterede varer eller personer.

19 Denne fortolkning finder støtte i gennemførelsesforordningens artikel 718, stk. 5, artikel 722, stk. 2 (med hensyn til lufttransport), og artikel 723, stk. 2 (med hensyn til søtransport), hvoraf det fremgår, at der kun gives tilladelse til midlertidig indførsel af et transportmiddel for det tidsrum, der er nødvendigt til gennemførelse af den transportopgave, for hvilken der er ansøgt om midlertidig indførsel.

20 Heraf følger, at det er selve den transportopgave, som gennemføres med det pågældende transportmiddel, der er afgørende, og ikke den endelige bestemmelse for de transporterede varer eller personer.

21 Selv om det, således som Kommissionen har anført, er korrekt, at det følger af definitionen af begrebet »intern trafik« i gennemførelsesforordningens artikel 670, litra p), at den endelige bestemmelse for de transporterede varer eller personer er afgørende for, om der foreligger intern trafik, står det ikke desto mindre fast, at det relevante kriterium for anvendelse af proceduren for midlertidig indførsel på et sådant transportmiddel, således som det følger af gennemførelsesforordningens artikel 718, stk. 3, litra d), er gennemførelsen af en grænseoverskridende transport foretaget med det pågældende køretøj.

22 Hertil bemærkes, at når der er givet tilladelse til midlertidig indførsel for en bestemt transportopgave, der skal gennemføres ved hjælp af det køretøj, hvorpå denne foranstaltning finder anvendelse, er det ikke tilstrækkeligt, at dette køretøj blot sikrer den del af strækningen, der skal tilbagelægges, som henhører under Fællesskabets toldområde. Dette køretøj skal sikre, at de transporterede varer eller personer passerer grænsen til Fællesskabets toldområde, og kan ikke begrænse sig til befordringen af varerne eller personerne til denne grænse.

23 Det må endelig fastslås, at den foreslåede fortolkning — hvorefter det afgørende kriterium for vurderingen af, om en transport, der er gennemført med et køretøj, som har tilladelse til midlertidig indførsel, er en transport, som indledes eller afsluttes uden for Fællesskabets toldområde, udelukkende er, om varen, der på et

givet tidspunkt transporteres af det pågældende køretøj, uafhængigt af dette køretøj faktisk har passeret grænsen til dette område, og ikke, om køretøjet og den transporterede vare passerer denne grænse samtidigt — ville fratage gennemførelsesforordningens artikel 718, stk. 3, litra d), dens nyttevirkning.

24 Der ville således ikke være noget til hinder for, at en transportør indfører en sættevognstrækker under proceduren for midlertidig indførsel og udelukkende anvender den til at gennemføre transporter inden for Fællesskabets toldområde, så længe det sikres, at de sættevogne, der trækkes, samt deres last enten hidrører fra eller er bestemt for et område uden for Fællesskabet.

25 Imidlertid bemærkes på den ene side, at der i medfør af toldkodeksens artikel 204 ikke opstår en toldskyld, hvis det godtgøres, at den handlemåde, som klarereren beskyldes for, ikke har haft reelle følger for det korrekte forløb af den pågældende toldprocedure. Selv i tilfælde af, at der opstår en toldskyld i medfør af denne bestemmelse, foreskriver toldkodeksen på den anden side i artikel 239 en procedure, der gør det muligt for en klarerer, som den i hovedsagen omhandlede, på visse betingelser at få godtgørelse eller fritagelse for den pågældende afgift.

26 Heraf følger, at gennemførelsesforordningens artikel 718, stk. 3, litra d), og artikel 670, litra p), skal fortolkes således, at de forbyder, at en sættevognstrækker, som er registreret uden for Fællesskabets toldområde, anvendes til transport af en sættevogn fra et sted inden for Fællesskabets toldområde, hvor sættevognen er blevet lastet med varer, til et andet sted inden for Fællesskabets toldområde, hvor sættevognen alene parkeres for senere at blive transporteret til en varemodtager uden for Fællesskabets toldområde med en anden sættevognstrækker.

Sagens omkostninger

27 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Femte Afdeling) for ret:

Artikel 718, stk. 3, litra d), og artikel 670, litra p), i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2454/93 af 2. juli 1993 om visse gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 om indførelse af en EF-toldkodeks skal fortolkes således, at de forbyder, at en sættevognstrækker, som er registreret uden for Fællesskabets toldområde, anvendes til transport af en sættevogn fra et sted inden for Fællesskabets toldområde, hvor sættevognen er blevet lastet med varer, til et andet sted inden for Fællesskabets toldområde, hvor sættevognen alene parkeres for senere at blive transporteret til en varemodtager uden for Fællesskabets toldområde med en anden sættevognstrækker.

Underskrifter